Sivas Kongresi, Temsil Heyeti, Amasya Görüşmeleri ve Temsil Heyeti'nin Ankara'ya Gelişi (İTA.8.2.5 & İTA.8.2.6)

Sivas Kongresi'nin toplanış biçimi ve kararlarını ulusal örgütlenme, tam bağımsızlık ve yürütme yetkisi açısından analiz eder (İTA.8.2.5). · Damat Ferit Paşa'nın istifasını ve Amasya Görüşmeleri'ni Temsil Heyeti'nin siyasi başarıları ve resmen tanınması yönüyle değerlendirir. · Temsil Heyeti'nin Ankara'yı merkez seçme nedenlerini ve millî basının (İrade-i Milliye, Hâkimiyet-i Milliye, Anadolu Ajansı) önemini açıklar (İTA.8.2.6).

HATIRLAYALIM

- Sivas Kongresi (4–11 Eylül 1919) hem toplanış biçimi hem de aldığı kararlar bakımından ULUSAL (MİLLÎ) bir kongredir; «Ya istiklal ya ölüm!» parolasıyla manda ve himaye KESİN olarak reddedilmiş, tüm yararlı cemiyetler «Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (ARMHC)» adı altında birleştirilmiştir.
- Sivas Kongresi'nde Temsil Heyeti 16 üyeye çıkarılarak tüm vatanı temsil eder hâle getirilmiş; Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesi Kuvâ-yı Millîye Komutanlığı'na atayarak bir hükûmet gibi «yürütme (icra)» yetkisini ilk kez kullanmıştır.
- Haberleşmenin kesilmesi sonucu Damat Ferit Paşa'nın istifası (30 Eylül 1919) Temsil Heyeti'nin İstanbul Hükûmeti'ne karşı İLK SİYASİ ZAFERİDİR; Bahriye Nazırı Salih Paşa ile yapılan Amasya Görüşmeleri'yle (20–22 Ekim 1919) İstanbul Hükûmeti, Temsil Heyeti'ni RESMEN tanımıştır.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütunda verilen tarihî olay ve kararları sağ sütundaki siyasi anlam ve sonuçlarıyla eşleştiriniz.

1. ☐ Cemiyetlerin ARMHC çatısı altında birleştirilmesi
2. ☐ Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi'ne komutan atanması
3. ☐ Sadrazam Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nin istifa etmesi
4. ☐ Bahriye Nazırı Salih Paşa ile Amasya Görüşmeleri'nin yapılması

a) İstanbul Hükûmeti'nin Temsil Heyeti'ni hukuken ve resmen tanıması

b) Temsil Heyeti'nin İstanbul'a karşı kazandığı ilk siyasi başarı

c) Temsil Heyeti'nin hükûmet gibi yürütme yetkisini kullanması

d) Kurtuluş Savaşı'nın tek merkezden yönetilmesini sağlama

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Erzurum ve Sivas kongrelerinin özelliklerini karşılaştıran tarih panosu incelendiğinde, Sivas Kongresi'ni Erzurum Kongresi'nden ayıran temel

Erzurum Kongresi (Temmuz 1919)	Sivas Kongresi (Eylül 1919)
• Toplanış Biçimi: BÖLGESEL	• Toplanış Biçimi: ULUSAL (Millî)
• Aldığı Kararlar: ULUSAL	• Aldığı Kararlar: ULUSAL (Millî)
• Temsil Heyeti: 9 üye (Doğu)	• Temsil Heyeti: 16 üye (Tüm vatan)

(A) Yalnızca Doğu Anadolu illerinden gelen delegelerin katılımıyla toplanması

(B) Hem toplanış biçimi hem de aldığı kararlar bakımından ulusal nitelik taşıması

(C) Başkanlığını Kazım Karabekir Paşa'nın yürütmesi ve bölgesel kararlar alması

(D) Yabancı bir devletin manda ve himayesini geçici olarak kabul etmesi

3 KISA CEVAP

Basın yayın panosunda Sivas'ta çıkarılan «İrade-i Milliye» ile Ankara'da çıkarılan «Hâkimiyet-i Milliye» gazetelerinin isim anlamları verilmiştir. Bu iki gazete adının yeni kurulacak devletin yönetim

İrade-i Milliye Gazetesi	Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi
Çıkarıldığı Yer: Sivas (1919)	Çıkarıldığı Yer: Ankara (1920)
Anlamı: «Millî İrade»	Anlamı: «Millî Egemenlik»

4 TABLOYU TAMAMLA

Sivas Kongresi karar kartlarında verilen maddelerin hangi temel ilke veya kavramla (Tam Bağımsızlık, Tek Merkezden Yönetim, Yürütme Yetkisi, Kamuoyu ve İletişim) ilişkili

1. Manda ve Himaye Reddi	2. ARMHC Kurulması
«Ya istiklal ya ölüm!» -> Tam Bağımsızlık	Cemiyetler birleşti -> İlke: ?
3. Ali Fuat Paşa Ataması	**4. İrade-i Milliye Gazetesi**
Batı Cephesi komutanı -> Yetki: ?	Halkı doğru bilgilendirme -> Alan: ?

Sivas Kongresi Kararı / Uygulaması	İlgili Kavram / İlke	Temel Amacı
1. Manda ve himayenin kesin olarak reddedilmesi	Tam Bağımsızlık	
2. Tüm millî cemiyetlerin tek çatı altında toplanması		
3. Batı Cephesi'ne Ali Fuat Paşa'nın atanması		
4. İrade-i Milliye gazetesinin yayımlanması		

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Sivas Kongresi, Amasya Görüşmeleri ve Ankara'nın merkez seçilmesiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Damat Ferit Paşa Hükûmeti, Sivas Kongresi'ni dağıtmak amacıyla Elazığ Valisi Ali Galip'i görevlendirmiştir.	☐	☐
Amasya Görüşmeleri sonucunda İstanbul'daki Ali Rıza Paşa Hükûmeti, Mebusan Meclisi'nin Ankara'da toplanmasını onaylamıştır.	☐	☐
Temsil Heyeti'nin Sivas Kongresi'nde «bütün vatanı temsil eder» hâle getirilmesi yetkilerinin ulusallaştığını gösterir.	☐	☐
Ankara'nın Millî Mücadele merkezi seçilmesinde büyük bir deniz limanına sahip olması etkili olmuştur.	☐	☐
Temsil Heyeti Ankara'ya geldikten sonra 10 Ocak 1920'de «Hâkimiyet-i Milliye» gazetesini çıkarmıştır.	☐	☐

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerde boş bırakılan yerleri kutudaki uygun tarihî kavramlarla tamamlayınız.

İrade-i Milliye | istiklal | Salih | Anadolu | Ceride-i Resmiye

1. Mustafa Kemal Paşa Sivas Kongresi'nde «Ya _____ ya ölüm!» diyerek manda ve himaye tartışmalarını sonlandırmıştır.
2. Sivas Kongresi kararlarını halka duyurmak amacıyla Sivas'ta çıkarılan millî gazetenin adı _____ Gazetesi'dir.
3. Amasya Görüşmeleri'ne İstanbul Hükûmeti adına Bahriye Nazırı _____ Paşa katılmıştır.
4. İç ve dış kamuoyuna doğru haber ulaştırmak için 6 Nisan 1920'de Ankara'da _____ Ajansı kurulmuştur.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Amasya Görüşmeleri protokol panosunda yer alan maddelerden hangisi doğrudan «millî egemenlik ve meclis denetimi» ilkesinin hayata

Amasya Görüşmeleri Protokolü (Mustafa Kemal Paşa ve Salih Paşa)

Bağımsızlık Maddeleri:	Millî İrade Maddesi:
• Vatanın bütünlüğü korunacak • Azınlıklara ayrıcalık yok	• Seçimler hızla yapılacak ve Mebusan Meclisi açılacak!

(A) Türk vatanının bütünlüğünün ve bağımsızlığının korunması

(B) Azınlıklara sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıkların verilmemesi

(C) Mebusan Meclisi'nin açılması için milletvekili seçimlerinin hızla yapılması

(D) İtilaf Devletleri ile yapılacak barış görüşmelerine uzman heyeti gönderilmesi

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Temsil Heyeti'nin 27 Aralık 1919'da Ankara'yı merkez seçme nedenlerini gösteren dört stratejik karttan hangisi «haberleşme ve

I. Kart · Ulaşım & İletişim	II. Kart · Askerî Güç
Demir yolu ve telgraf ağı	20. Kolordu'nun varlığı
III. Kart · Halk Desteği	**IV. Kart · Cepheye Konum**
Seymenlerin tam bağlılığı	Batı Cephesi'ne yakınlık

(A) I. Kart: İstanbul'a ve cephelere uzanan demir yolu ile telgraf ağı üzerinde bulunması

(B) II. Kart: Ali Fuat Paşa komutasındaki 20. Kolordu'nun Ankara'da yer alması

(C) III. Kart: Ankara halkının ve Seymenlerin Millî Mücadele'ye gönülden destek vermesi

(D) IV. Kart: Yunan ordusuyla sıcak çatışmaların yaşandığı Batı Cephesi'ne yakın olması

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Karşılaştırma kartında Mustafa Kemal Paşa'nın Mebusan Meclisi'nin Anadolu'da toplanmasını istediği, ancak İstanbul Hükûmeti'nin bunu reddederek meclisi İstanbul'da topladığı belirtilmiştir. Mustafa Kemal

Mebusan Meclisi'nin Toplanma Yeri Tartışması (Ekim 1919)

Mustafa Kemal Paşa'nın Görüşü:	İstanbul Hükûmeti'nin Kararı:
«Meclis Anadolu'da toplanmalı»	«Başkent İstanbul'da toplanacak»

10 SIRALAMA

1919 yılının sonbahar ve kış aylarında yaşanan aşağıdaki siyasi gelişmeleri kronolojik (tarihsel oluş) sırasına göre 1'den 4'e doğru sıralayınız.

1. Eylül 1919	2. 30 Eylül	3. Ekim 1919	4. 27 Aralık
Sivas Kongresi toplandı	Damat Ferit istifa etti	Amasya Görüşmesi yapıldı	Temsil Heyeti Ankara'ya geldi

( ) Temsil Heyeti'nin İstanbul ile haberleşmeyi kesmesi üzerine Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesi (30 Eylül 1919)

( ) Mebusan Meclisi çalışmalarını yakından izlemek üzere Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi (27 Aralık 1919)

( ) Bahriye Nazırı Salih Paşa ile Mustafa Kemal Paşa arasında Amasya Görüşmeleri'nin gerçekleştirilmesi (20–22 Ekim 1919)

( ) Sivas Kongresi'nin toplanarak tüm millî cemiyetlerin tek çatı altında birleştirilmesi (4–11 Eylül 1919)

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Sivas Kongresi öncesinde yaşanan engelleme girişimlerini ve kongrenin toplanış sürecini özetleyen bilgi kartına göre aşağıdaki

Engelleme Girişimleri	Kongrenin Sonucu
• Elazığ Valisi Ali Galip olayı • Fransız Binbaşı Bruno'nun Sivas'ı işgal tehdidi	• Tehditler boşa çıkarıldı • Sivas'ta başarıyla toplandı • Manda kesin reddedildi!

(A) Hem İtilaf Devletleri hem de İstanbul Hükûmeti ulusal kongrenin toplanmasını engellemeye çalışmıştır.

(B) Mustafa Kemal Paşa ve vatansever komutanlar baskılara boyun eğmeyerek kongreyi toplamayı başarmıştır.

(C) Delegeler arasındaki manda tartışmaları, tam bağımsızlık ilkesinin oy birliğiyle kabul edilmesiyle kapanmıştır.

(D) Ali Galip'in baskısıyla Sivas Kongresi yarıda kalmış ve kararlar İstanbul'da toplanan komisyonda alınmıştır.

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki tarihî kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle Temsil Heyeti'nin 27 Aralık 1919'da merkez seçtiği şehrin adını bulunuz.

Temsil Heyeti ile İstanbul Hükûmeti'nin 20-22 Ekim 1919'da resmî görüşme yaptığı şehir

Güçsüz bir devletin başka bir devletin koruyuculuğu ve egemenliği altına girmesi (himaye)

Bölgesel ve ulusal kararların alındığı Erzurum ve Sivas toplantılarının genel adı

Amasya Görüşmeleri öncesinde yeni hükûmeti kuran Osmanlı sadrazamı (___ Rıza Paşa)

Millî cemiyetlerin birleştirildiği «Anadolu ve ___ Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti»ndeki bölge adı

Ankara'da Mustafa Kemal Paşa'yı büyük coşkuyla karşılayan vatansever halk topluluğu (___ ve Seymenler)

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____